

A Hivatal nemzeti védjegyjogi gyakorlata a legfrissebb bírósági döntések tükrében

dr. Kovács Rita és dr. Lukovics Adél
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

A leggyakrabban felmerülő lajstromozási akadályok

Leíró jelleg és a fogyasztók megtévesztése

Leíró jellegű megjelölések I.

Megjelölés: „MASTERCHEF” (szó, M2103089)

Árujegyzék:

8. osztály: evőeszközök; konyhakések, konzervnyitók, késélezők, pizzaszeletelők, jégvágók, jégcsákányok, húsdarálók, diótörők, osztriganyitók, ollók, sajtszeletelők, spatulák, zöldségreszelők, hámozók és szeletelők

29. osztály: hús, hal-, baromfi- és vadhús; húskivonatok; konzervált, szárított és főtt gyümölcsök és zöldségek; zselék, lekvárok (dzsemek), kompótok; tojások, tej és tejtermékek; étkezési olajok és zsírok

30. osztály: kávé, tea, kakaó, cukor, rizs, tápióka, szágó, pótkávé; lisztek és más gabonakészítmények, kenyér, péksütemények és cukrászsütemények, fagylaltok; méz, melasz; élesztő, sütőporok; só, mustár; ecet, fűszeres mártások; fűszerek

Leíró jellegű megjelölések I.

Észrevétel: Vt. 2. § (1) bek., 2. § (2) bek. a) pont, 2. § (2) bek. da) alpont

Az észrevételt tevő érvelése:

- a „MASTERCHEF” angol nyelvű kifejezés jelentése: „mesterszakács”;
- nem rendelkezik olyan elemmel, amely megkülönböztető képességgel ruházná fel árujegyzék vonatkozásában;
- kizárólag az áruk rendeltetését és egyéb jellemzőjét írja le.

Leíró jellegű megjelölések I.

A bejelentő érvelése:

- a megjelölés leíró jellegét minden egyes, az árujegyzékben szereplő áru tekintetében külön-külön szükséges vizsgálni;
- a lajstromozni kért megjelölés nem mutat kellően közvetlen és konkrét kapcsolatot a szóban forgó árukkal;
- a szóösszetételt alkotó „MASTER” és „CHEF” szóelemek egymás mellé helyezve nem sorolhatók a hétköznapi rendszerint használt kifejezések közé, együttes alkalmazásuk figyelemfelkeltő és a szokásostól eltérő;
- a bejelentett megjelölés és az árujegyzékben szereplő áruk között csak távoli, erőltetett kapcsolat állapítható meg, a megjelölés nem ad konkrét információt a fogyasztók számára, nem írja le az érintett áruk jellemzőjét;
- az EUIPO a korábban előtte folyó, a bejelentett megjelölést érintő védjegyeljárásban a szerzett megkülönböztető képesség vizsgálata nélkül oltalomképesnek tartotta azt, pedig az angol a hivatalos nyelve, ezért az angolt csak idegen nyelvként ismerő magyar fogyasztók számára az még kevésbé bírhat leíró jelleggel.

Leíró jellegű megjelölések I.

REJECTED

Az SZTNH döntése:

- elutasította a bejelentést a Vt. 2. § (2) bek. a) pontja alapján;
- a megjelölés a fogyasztók által egyértelműen azonosítható jelentéstartalommal bíró szóösszetétel;
- a megjelölés láttán a fogyasztók arra asszociálhatnak, hogy az árujegyzékében meghatározott árukat hivatásos, a szakmájukban kiemelkedő mesterszakácsok készítik, vagy amelyeket a bejelentő ilyen szakácsok számára kínál felhasználni, tehát a kizárólag az árujegyzékben szereplő áruk rendeltetését és egyéb jellemzőjét írja le;
- a „MASTER” és a „CHEF” kifejezések olyan alapvető, a mindennapi kommunikációban általánosan és rendszeresen használt idegen eredetű szavak, amelyek jelentése a magyar fogyasztó számára is nyilvánvaló, ezért a szóösszetétel a fogyasztók által egyértelműen és közvetlenül azonosítható információt közvetít az árujegyzékben szereplő áruk rendeltetéséről és egyéb jellemzőjéről;
- az a körülmény, hogy a „MASTERCHEF” szómegjelölés nem használt kifejezés az angol nyelvben, nem alkalmas arra, hogy a megjelölés leíró jellegéből fakadó tajstromozási akadályt elhárítsa.

Leíró jellegű megjelölések I.

A megváltoztatási kérelem:

- vitatta, hogy a „MASTER” és „CHEF” kifejezések jelentése a magyar fogyasztó számára is nyilvánvaló;
- nincs kellően közvetlen és konkrét kapcsolat a megjelölés és az árujegyzékben felsorolt áruk között, legfeljebb utaló jellegű információt közvetít a fogyasztók felé arra vonatkozóan, hogy az áruk előállítása mögött magas fokú szakértelem áll;
- a hivatali döntés is csak az „asszociál” szót használta, azt is feltételes módon, amely nem elegendő a megkülönböztető képesség hiányának megállapításához;
- a határozat nem nevesíti pontosan, hogy mely, az árujegyzékben megjelölt árukra igaz, hogy az árukat „mesterszakácsok” készítik, illetve mely esetben az, hogy az érintett árukat mesterszakácsok számára kínálják felhasználásra;
- a Hivatal nem állapította meg a releváns fogyasztók körét sem.

Leíró jellegű megjelölések I.

Final Decision

A bíróság döntése (3.Pk.20.678/2023/6., Fővárosi Törvényszék):

- az SZTNH döntését hatályon kívül helyezte és az eljárás folytatására utasította;
- a releváns fogyasztó az átlagfogyasztó, akit a joggyakorlat szokásos mértékben tájékozottnak, ésszerűen figyelmesnek és körültekintőnek tart;
- a „MASTERCHEF” szóösszetétel „mesterszakács” jelentéssel bír, amely kétségtelenül kapcsolatba hozható az árujegyzékben szereplő konyhai eszközökkel, élelmiszeripari alapanyagokkal és élelmiszerekkel, azonban a megjelölés leíró jellegének megállapításához ez nem elegendő, mert kapcsolatnak kellően közvetlennek és konkrétan kell lennie, olyannak, hogy az átlagos fogyasztó bármiféle további gondolkodás, illetve asszociáció nélkül észlelje a szóban forgó áruk, vagy azok jellemzői valamelyikének leírását;
- a „master” és a „chef” főnevek egybeírásával képzett jelentéssűrítő szóösszetétel egy bizonyos foglalkozást magas szinten űző személyt ír le, azonban a szóösszetételnek nincsen olyan jelentése a magyar nyelvben, amely konyhai eszközökre, élelmiszeripari alapanyagokra, vagy élelmiszerekre, illetve ezek valamely tulajdonságára utalna.

Leíró jellegű megjelölések II.

Megjelölés: „PANNÓNIA”
(szó, M2201548)

Árujegyzék:

32. osztály: malátasör, sörcefre, sörök, sörök és sörtermékek, alacsony alkoholtartalmú sörök, ízesített sörök, kézműves sörök, alkoholmentes sör

Pannonia in the 1st century

Az SZTNH által felhívott kizáró ok: Vt. 2. § (2) bek. a) pont

- a megjelölés kizárólag olyan elemekből áll, amelyeket az áruk földrajzi származásának a feltüntetésére használhatnak;
- a „PANNÓNIA” szó egy tájegységet jelöl: tágabb értelemben véve egész Magyarországot, szűkebb értelemben egy dunamelléki római provinciát.

A bejelentő érvelése:

- a „PANNÓNIA” kifejezés történelmi fogalom, egy ma már konkrét határokkal meg nem jelölhető földrajzi helyet jelent, így nem jelölheti egy termék származási helyét sem;
- ha azonban mégis egy földrajzi egység elnevezése lenne, akkor is csak akkor állna fenn a megkülönböztető képesség hiánya, ha az érintett áruk vonatkozásában e földrajzi egység ismert lenne.

Leíró jellegű megjelölések II.

REJECTED

Az SZTNH döntése:

- elutasította a bejelentést a Vt. 2. § (2) bek. a) pontja alapján;
- a „PANNÓNIA” kifejezés a fogyasztók által egyértelműen azonosítható tartalmú kifejezés, mely kizárólag az árujegyzékben szereplő áruk földrajzi származására utal, vagyis arra, hogy az ott felsorolt termékek a mai Magyarország területén készülnek;
- annak nincs jelentősége, hogy a megjelölésben szereplő földrajzi hely ismert-e az árujegyzékben szereplő árukról.

Leíró jellegű megjelölések II.

A megváltoztatási kérelem:

- elsősorban azt kell vizsgálni, hogy a földrajzi fogalom az áruk objektív jellemzőit írja-e le.
- jelen esetben azonban már az sem állapítható meg, hogy a „PANNÓNIA” megjelölés egy konkrét földrajzi hely megnevezését tartalmazza, az átlagfogyasztó nem tudja egyértelműen meghatározni, hol húzhatók meg „PANNÓNIA” határai, az idők során az több különböző területet is jelölt;
- vitatta, hogy létezne egyfajta különleges kapcsolat a „PANNÓNIA” kifejezés és a sörtermékek között, Magyarország általában inkább bortermeléséről, borkultúrájáról híres.

Leíró jellegű megjelölések II.

Final Decision

A bíróság döntése (3.Pk.20.188/2023/6., Fővárosi Törvényszék):

- a megváltoztatási kérelmet elutasította;
- a „PANNÓNIA” szóelem egyértelműen Magyarországra, egy magyar tájegységre utal;
- az, hogy az átlagfogyasztó nem tudja a pontos határait megadni, még nem jelenti azt, hogy a kifejezés láttán, hallatán ne közvetlenül Magyarországra asszociálna;
- a megjelölés nem fantáziaszó;
- a leíró jelleg azt jelenti, hogy a kifejezés és az érintett termékek között olyan konkrét és közvetlen kapcsolat áll fenn, amely miatt a fogyasztó további asszociáció nélkül a szóban forgó termék valamely jellemzőjének leírását észleli, ez a jellemző lehet a földrajzi származás is;
- ennek a kifejezésnek a termék egyik jellemzőjekénti érzékeléséhez pedig elegendő az, ha létezik a magyarországi söröknek piaca, ha a Magyarországon készült sörök területén más piaci szereplők is léteznek.

Megjelölés:

(M2103399)

Árujegyzék:

33. osztály: alkoholtartalmú italok (a sörök kivételével); égetett szeszes italok; vodka; ízesített vodka; vodka alapú italok és koktélok; szeszes italokat tartalmazó italok és koktélok

Megtévesztésre alkalmas megjelölések

Az SZTNH által felhívott kizáró ok: Vt. 3. § (1) bek. b) pont

- a megjelölés az áruk földrajzi származása tekintetében alkalmas lehet a fogyasztók megtévesztésére;
- a megjelölésben szerepel a „Moskovskaya” orosz kifejezés, amelynek magyar jelentése „moszkvai”, „Moszkvából való”;
- az átlagos magyar fogyasztó a kifejezéssel találkozva Oroszországra, valamint orosz eredetre asszociál, amit tovább fokoz az orosz címerből kiemelt kétfejű sas ábrás elem és az oroszos hangzás;
- jelentősége van annak is, hogy az orosz szeszes italok, elsősorban a vodka és a pezsgő köztudottan jó minőségűek;
- az átlagfogyasztó az Oroszországból származó alkoholos italokkal szemben magasabb elvárásokat támaszthat;
- mindezekre tekintettel az SZTNH az árujegyzék megfelelő szűkítésére hívta fel a bejelentőt.

A bejelentő érvelése:

- az SZTNH nem igazolta a megjelölés megtévesztő jellegét, hanem csak annak lehetőségét vetette fel, a lajstromozás kizártságához ugyanakkor a tényleges megtévesztés fennállását vagy annak komoly valószínűségét kell igazolni;
- Moszkva nem híres alkoholos italok gyártásáról, továbbá a vodka és egyes szeszesitalok minőségét elsősorban az alkalmazott technológia és nem az alkotóelemek földrajzi származása határozza meg; „Moskovskaya” elnevezéssel már több mint 20 éve Magyarországon kiváló minőségű vodkát lehet kapni, amit Lettországból állítottak elő;
- az SZTNH a megjelölés ábrás elemeinek nem tulajdonított jelentőséget: a megtévesztés nem korlátozódhat a megjelölés valamely kiválasztott elemére, hanem az összbenyomás számít;

Megtévesztésre alkalmas megjelölések

A bejelentő érvelése (folyt.):

- ábrákkal szemléltette, hogy az Oroszországban használt kétfejű sas is ábrázoló címerekre ránézve minden heraldikai ismeret nélkül megállapítható, hogy azok eltérnek a megjelölésben szereplő sas ábrázolástól;
- az SZTNH nem tett említést a megjelölés legalább felét kitevő vízszintes sárga-zöld sávról sem, aminek azért van jelentősége, mert lehet, hogy Oroszország címereit kevesen ismerik, de az orosz zászló fehér-kék-piros színekombinációját annál többen, ezért ha a „Moskovskaya” szó alapján orosz eredetre gondolna az átlagfogyasztó, az eltérő színek ettől eltávolítják;

A bejelentő érvelése (folyt.):

- a megtévesztési kifogás nem jelenthető ki, ha az árujegyzék megfogalmazása lehetővé teszi a nem megtévesztő használatot;
- ha olyan védjegyekről van szó, amelyeknél bizonyos mértékű „földrajzi összefüggés” vethető fel az áruk származási helyével kapcsolatban, ott azt kell figyelembe venni, hogy vajon a földrajzi származásnak van-e jelentősége az áruk minőségével összefüggésben;
- a megjelölésnek olyan képzetet, illetve elvárást kell keltenie a fogyasztók tudatában az áruk földrajzi származásával kapcsolatban, ami nem felel meg a valóságnak; ugyanakkor az áruk tényleges származási helye, mint körülmény önmagában nem támasztja alá a megjelölés megtévesztő jellegét.

Megtévesztésre alkalmas megjelölések

REJECTED

Az SZTNH döntése:

- elutasította a bejelentést a Vt. 3. § (1) bek. b) pontja alapján;
- a földrajzi származás tekintetében megtévesztő megjelölés esetén lényeges szempont az is, hogy az adott földrajzi név a magyar fogyasztók többségét tekintve mennyire ismert. Köztudomású tényként kezelte, hogy Magyarországon az 1989-es rendszerváltást megelőzően a közoktatásban kötelező volt az orosz nyelv oktatása és ezért az átlagfogyasztók meghatározó többsége rendelkezik legalább csekély mértékű orosz nyelvismerettel;
- a jelen ügyben a megjelölés domináns eleme a „Moskovskaya” orosz szó, az átlagos magyar fogyasztó a kifejezéssel találkozva Oroszországra, orosz eredetre asszociál;
- ezt erősíti az orosz címerhez hasonló, kétfejű sas ábrás elem, ugyanis az átlagfogyasztó vásárlásai során a megjelöléssel ellátott terméket nem elemzi heraldikai szempontból;

Megtévesztésre alkalmas megjelölések

REJECTED

Az SZTNH döntése (folyt.):

- a földrajzi származás vonatkozásában fennálló megtévesztő jelleg, mint lajstromozást gátló ok alkalmazása nem korlátozható olyan esetekre, amikor a védjegy valamely konkrét földrajzi hely - legyen az ország, régió vagy város - megnevezéséből áll; elegendő, ha olyan kifejezésről van szó, amelyet hallva vagy látva a fogyasztók széles köre valamely országra asszociál;
- a bejelentő által felhozott érvelést (a vodka minőségét a gyártási technológia határozza meg, stb.) nem tartotta relevánsnak, mivel azzal az átlagos fogyasztó nincs tisztában;
- tévesnek tartotta lajstromozást gátló ok alkalmazását ahhoz kötni, hogy minőségi követelmények a hely sajátosságaiból fakadóan jelenjenek meg;
- függetlenül attól, hogy Moszkvában ténylegesen zajlik-e szeszes italok előállítása, a „Moskovskaya” kifejezést olvasva, hallva orszorigere asszociálhatnak a fogyasztók, azonban a megadott árujegyzékbe tartozó áruk felsorolása nem tükrözi azok orosz eredetét.

Megtévesztésre alkalmas megjelölések

A megváltoztatási kérelem:

- a „Moskovskaya” vodkákat sohasem Oroszországban, hanem a Szovjetunióhoz tartozó Lettországban gyártották, és döntően ott gyártják mind a mai napig;
- az elnevezés és Moszkva között sohasem állt fenn a minőséget vagy az ital bármely tulajdonságát meghatározó kapcsolat;
- Moszkva és Oroszország közé nem lehet egyenlőség jelet tenni;
- a magyar fogyasztók a különböző „Moskovskaya” címkével ellátott italokat, elsősorban vodkákat már több mint 30 éve ismerik és kedvelik, ami a megjelölés és a termék között fennálló pozitív kapcsolatnak az eredménye és nem annak, hogy az italokat a fogyasztók orosz származásúnak ítélnék.

A bíróság döntése (3.Pk.21.366/2022/3., Fővárosi Törvényszék):

- a megváltoztatási kérelmet elutasította;
- az SZTNH megfelelően alakította ki azt a gondolatai láncolatot, aminek alapján a hazai átlagfogyasztó magasabb elvárásokat támaszt az Oroszországból származó alkoholos italokhoz;
- az átlagfogyasztók rendelkeznek olyan szintű orosz nyelvismerettel, hogy a latin betűkkel írt „Moskovskaya” kifejezést Moszkvával kapcsolják össze, azt „moszkvai” jelentésűnek értelmezzék, tágabban pedig Oroszországhoz kapcsolják;
- a bíróság nem értett egyet a bejelentő azon érvelésével sem, hogy az italtermékek esetében nem a gyártás helye, hanem az alkalmazott technológia a meghatározó;
- a téves fogyasztói asszociáció kialakulását nem küszöböli ki az a körülmény sem, hogy a színes ábrás megjelölésről van szó;
- a megjelölés megtévesztő jellegének megítélése során jelentősége van annak is, hogy szoros kapcsolat feltételezhető a köztudottan jó minőségű és nagy tradícióval rendelkező orosz szeszes italok, elsősorban a vodka és a pezsgő, valamint azok orosz eredete között, ezért az átlagfogyasztó az Oroszországból származó alkoholos italokkal szemben magasabb elvárásokat támaszthat.

Megtévesztésre alkalmas megjelölések

Final Decision

A bíróság döntése (8.Pkf.25.731/2022/3., Fővárosi Ítéltábla):

- az FT végzését helybenhagyta;
- a „Moskovskaya” megjelölés jelentése orosz nyelvtudás mellett, sőt anélkül is felismerhető;
- a megjelölés domináns eleme a szó, a színes sáv a fogyasztóban semmilyen asszociációt nem alakít ki, a kétfejű sasban azonban felismeri az orosz címerben ábrázolt kétfejű sást;
- a megjelölést a fogyasztó Oroszország fővárosával, közvetlen asszociációval tehát Oroszországgal kapcsolja össze, ekként a terméket oroszországi származásúnak tekinti, annak ismerete és pontos megfogalmazása nélkül, hogy az alapanyagok eredetét, a jellegzetes előállítási technológiát vagy a gyártás helyét véli oroszországinak;
- a megjelölésből a fogyasztók földrajzi származásra következtetnek, s legfeljebb ahhoz társítanak valamely minőségi elvárást;
- megjelölés (árujegyzéke) azonban sem az előállítás helyét, sem az orosz hagyományokra és receptekre történő utalást nem tartalmazza;
- a bejelentő tehát amennyiben a megjelölésben nem gyártási helyre, földrajzi származásra vonatkozó következtetést kívánt megjeleníteni, hanem kifejezetten a tradíciót és a technológiát, azt az árujegyzék módosításával bármikor akadálytalanul megtehetette volna;
- nem a tényleges fogyasztási szokásokat kell figyelembe venni, hanem azt, hogy az adott fogyasztói körben - mely jelen esetben a legtágabb átlagfogyasztói körnek tekinthető - alkalmas-e a megjelölés a fogyasztók megtévesztésére.

SZTNH

**AZ ELJÁRÁSI KÖLTSÉG
MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK ÉS
MÉRSÉKLEÉSÉNEK SZEMPONTJAI ÉS
AZ SZTNH EZZEL KAPCSOLATOS
GYAKORLATA, VALAMINT A
KÉPVISELETI MEGHATALMAZÁS
EGYES KÉRDÉSEI A
KONTRADIKTÓRIUS NEMZETI
VÉDJEJELJÁRÁSOKBAN A
LEGFRISSEBB BÍRÓSÁGI DÖNTÉSEK
TÜKRÉBEN**

Releváns jogszabályi rendelkezések – az eljárási költség megállapítása (Vt.)

- a felszólalás kapcsán felmerülő költségek viselésére a vesztes felet kell kötelezni [Vt. 61/H. § (3) bekezdés]
- a törlési eljárás költségeinek viselésére a vesztes felet kell kötelezni; ha a védjegyjogosult a törlési eljárásra okot nem adott és a védjegyoltalomról – legalább az árujegyzék érintett része vonatkozásában – a bejelentés napjára visszaható hatállyal, a nyilatkozattételre [73. § (1) bekezdés] kitűzött határidő lejárta előtt lemond, az eljárási költséget a kérelmező viseli [Vt. 74. § (3) bekezdés]
- a megszűnés megállapítására irányuló eljárás költségeinek viselésére a vesztes felet kell kötelezni; ha a védjegyjogosult az oltalom megszűnésének megállapítására irányuló eljárásra okot nem adott és a védjegyoltalomról – legalább az árujegyzék érintett része vonatkozásában – a bejelentés napjára visszaható hatállyal, az (1) bekezdés szerinti [76. § (1) bekezdés] nyilatkozattételre kitűzött határidő lejárta előtt lemond, az eljárási költséget a kérelmező viseli [Vt. 76. § (4) bekezdés]

Releváns jogszabályi rendelkezések – az eljárási költség megállapítása (Ákr.)

- a Hivatal a hatáskörébe tartozó védjegyügyekben - a Vt.-ben meghatározott eltérésekkel és kiegészítésekkel - *az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)* rendelkezései szerint jár el [Vt. 38. § (1) bekezdése]
- eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül [Ákr. 124. §]
- ha a határozat a kérelemnek részben ad helyt, a hatóság az eljárási költség arányos viselésére kötelezi a kérelmezőt és az ellenérdekű ügyfelet, vagyis részleges eljárásnyertesség esetén az eljárásban részt vevő felek számára megítélt költségeknek az eljárásnyertesség arányához kell igazodniuk [Ákr. 126. § (3) bekezdés]
- az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani [Ákr. 129. § (2) bekezdés]

Releváns jogszabályi rendelkezések – az eljárási költség mérséklése

- a Hivatal a képviselő munkadíjának összegét indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett képviseleti tevékenységgel; ennek során a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és szabadalmi ügyvivői költségekről szóló rendelkezések megfelelő alkalmazásával jár el [Vt. 46/C. § (3) bekezdés]
 - az ügyvéd által képviselt fél ügyvédi költségként a) a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj, valamint b) a fél által ügyvédje részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel; a felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel; a bíróság döntését indokolni köteles [a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1), (2) bekezdés]
 - a szabadalmi ügyvivő által képviselt fél szabadalmi ügyvivői költségként a) a fél és a szabadalmi ügyvivő között létrejött szabadalmi ügyvivői megbízási szerződésben kikötött munkadíj, valamint b) a fél által a szabadalmi ügyvivő részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel; a felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett szabadalmi ügyvivői tevékenységgel; a bíróság az eltérést indokolni köteles. [a bírósági eljárásban megállapítható szabadalmi ügyvivői költségekről és a pártfogó szabadalmi ügyvivő részére megállapítható díjról és költségtérítésről szóló 24/2004. (VI. 30.) IM rendelet 2. § (1), (3) bekezdése]

Az eljárás során felmerült költségigény előterjesztése

- felszólalás esetén: amennyiben a felek költségigényüket az eljárás során jelezték, azonban annak összege vonatkozásában nyilatkozatot nem terjesztettek elő, a Hivatal az érdemi döntés meghozatala előtt nyilatkozattételre vonatkozó felhívást bocsát ki erre vonatkozóan
 - csak abban az esetben, ha a felek az írásbeli előkészítés során tettek utalást arra, hogy kérik az eljárás során felmerült költségeiknek a másik fél általi megtérítését, de annak összegét nem nevesítették és bizonyítékkal sem támasztották alá
 - speciális eset: a fél jelölt meg összegszerűen költségigényt, amelynek alátámasztására bizonyítékot nem csatolt, viszont a beadvány tartalma alapján megállapítható, hogy az csupán az eljárásban az adott beadvány benyújtásáig felmerült költségeire vonatkozik
 - speciális eset: a fél jelölt meg összegszerűen költségigényt és annak alátámasztására bizonyítékot is benyújtott, viszont ezt követően további eljárási cselekmények történtek
 - a Hivatal felhívása általában a költségigény összegszerű nevesítésére és bizonyítékkal való alátámasztására vonatkozik
 - jogkövetkezmény a nyilatkozattétel elmulasztása esetén: valamennyi ellenérdekű fél esetében a Hivatal rendelkezésére álló adatok alapján való döntés

Az eljárás során felmerült költségigény előterjesztése

- törlés, megszűnés (HHM) esetén: a Hivatal az érdemi döntés meghozatala előtt nyilatkozattételre vonatkozó felhívást bocsát ki a feleknek abban az esetben is, ha korábbi beadványukban nem utaltak költségigényre
- kitűzött szóbeli tárgyalás esetén a Hivatal a költségigényre vonatkozóan nyilatkozattételre vonatkozó felhívást nem bocsát ki, hanem a tárgyalás kitűzéséről szóló értesítésben tájékoztatja a feleket arról, hogy költségigényüket legkésőbb a tárgyaláson előterjeszthetik
- észrevétel benyújtása esetén: az észrevétel elkészítésével és benyújtásával összefüggésben költségigény nem érvényesíthető

Az eljárási költség megállapítása során a Hivatal által figyelembe vett bizonyítékok

- minden olyan dokumentáció, amely alkalmas az eljárásnyertes félnél felmerült költségek összegének alátámasztására (például számlamásolat, megbízási szerződés, munkaidő-kimutatás)
- a számlamásolat
 - a számlának egyértelműen összefüggésbe hozhatónak kell lennie azzal az eljárással, amellyel kapcsolatban az eljárásnyertes fél a költségei megtérítését igényli (lehetőség szerint a számlán feltüntetett vevő egyezzen meg az eljárásban résztvevő féllel vagy legyen hozzá kapcsolható; tartalmazzon az ügyre vonatkozó konkrét utalást a megjelölés és / vagy ügyszám feltüntetésével)
 - a Hivatal csak azokat a számlán szereplő tételeket veszi figyelembe, amelyek az adott ügyben folyt eljárással kapcsolatban végzett eljárási cselekményekre vonatkoznak
 - HUF-tól eltérő pénznemben kiállított számla esetében
 - ❖ költségigényét a félnek forintban kell nevesítenie
 - ❖ meg kell jelölnie a releváns átváltási (pl. HUF/EUR) árfolyamot – a benyújtott bizonyítékoknak lehetőség szerint e tekintetben is egyértelműnek kell lenniük (pl. a költségigény összegszerű megjelölését tartalmazó nyilatkozaton vs. a benyújtott számlán szereplő árfolyam)

Az eljárási költség megállapítása során figyelembe veendő bizonyítékok - 3.Pk.20.427/2023/10 (Fővárosi Törvényszék)

- megváltoztatási kérelmében a bejelentő kizárólag a Hivatal által megállapított eljárási költség mérséklését kérte
- a bejelentő a felszólalás kézhezvételét követően, vagyis annak hatására visszavonta a bejelentését, ezért a Hivatal a felszólalót tekintette eljárásnyertes félnek; a felszólaló költségigényét eredetileg 1 040 218 Ft-ban jelölte meg, amelynek alátámasztására 2 db számlamásolatot csatolt
- a bíróság a Hivatal által az eljárást lezáró végzésben megállapított 621 333 Ft költséget 221 333 Ft-ra mérsékelte

Az eljárási költség megállapítása során figyelembe veendő bizonyítékok - 3.Pk.20.427/2023/10 (Fővárosi Törvényszék)

- a bíróság megállapításai:
 - a felszólaló elmulasztotta díjmegállapodás csatolását és az általa csatolt számla tartalmából sem derült ki, hogy a felszólaló és a képviselője óradíj-megállapodást vagy fix összegű megállapodást kötöttek-e, esetleg kötöttek-e ki sikerdíjat; a számlából mindössze annyi állapítható meg, hogy az egyes beadványok elkészítéséért, illetőleg a bizonyítékok összegyűjtéséért külön-külön milyen összegű ügyvédi munkadíj felszámítását látta jogosnak a felszólaló
 - a költségek mérséklése csak azt követően végezhető el, ha az ügyvédi munkadíj összege megfelelő módon igazolt
 - a bíróság a határozat felülbírálata körében maga sem tudott a felszólaló és a jogi képviselő közötti díjmegállapodás tartalmából kiindulni, ezért mérlegeléssel állapította meg a felszólalói képviselő munkadíjának összegét
 - a bíróság a mérlegelés körében a következőkre volt figyelemmel:
 - ❖ felszólalási eljárás olyan ügytípus, amely speciális jogi ismereteket feltételez
 - ❖ az idegennyelvű kapcsolattartás hosszadalmasabb képviseleti munkát feltételez
 - ❖ bár a felszólaló két beadványa, illetőleg annak kiegészítése nem tekinthető terjedelmesnek, ám az azok mellékleteként csatolt okirati bizonyítékok nagyszámúnak és igen terjedelmesnek minősülnek, amelyek mögött nem pusztán adatkutatói munka áll, hanem az adatok feltárása, keresése szintén csak speciális jogi szakértelemmel látható el
 - mindezek alapján a bíróság, figyelembe véve az eljárás során kifejtett ügyvédi tevékenységet, a felszólalót megillető munkadíjat 200 000 Ft-ban látta megállapíthatónak, amelyhez hozzáadódik a felszólalási díj egyharmada (21 333 Ft)

Az eljárási költség mérséklése - 3.Pk.21.345/2022/11-I (Fővárosi Törvényszék)

- megváltoztatási kérelmében a védjegyjogosult a Hivatal határozatának megváltoztatását kérte oly módon, hogy a bíróság elsődlegesen a törlési kérelmet utasítsa el, másodlagosan a kérelmező részére megállapított eljárási költséget 50%-kal mérsékelje
- a Hivatal a törlési kérelemnek helyt adott, ezért a kérelmezőt tekintette eljárásnyertes félnek; a kérelmező a költségigényét eredetileg 3 884 777 Ft-ban jelölte meg, amelynek alátámasztására számlamásolatokat csatolt
- a bíróság álláspontja szerint a Hivatal az eljárást lezáró határozatában helytállóan rendelkezett az eljárásban vesztes védjegyjogosult által viselendő eljárási költség összegéről (1 025 100 Ft); a Hivatal döntésével azonban eltérő indokok alapján értett egyet

Az eljárási költség mérséklése - 3.Pk.21.345/2022/11-I (Fővárosi Törvényszék)

- a bíróság megállapításai:
 - helyesen rögzítette a Hivatal, hogy a jogosult által csatolt számlák nem mindegyike volt alkalmas az eljárási költség igazolására (a Hivatal megfelelően határozta meg azokat a számlákat, és azokban azokat a tételeket, amelyek az eljárással összefüggő jogi szolgáltatásra vonatkoztak)
 - fentiek alapján 29,5 óra munkaidő volt figyelembe vehető a Hivatal előtti eljárásra, amelyre 30 000 Ft óradíjjal számolva határozta meg a 1 025 100 Ft bruttó ügyvédi munkadíjat a Hivatal
 - a számítás téves, mert a kérelmező jogi képviselője által számlákkal igazoltak szerint nem 30 000 Ft, hanem 145 EUR - a számlák kibocsátásakor irányadó EUR/HUF kurzusokkal átszámítva és kerekítve 50 000-52 000 Ft - volt a megbízóval kialkudott óradíj
 - a szerződő felek szerződési szabadsága okán a Hivatalnak nincsen lehetősége eltérni a fél és jogi képviselője között kialkudott óradíj mértékétől
 - ha a Hivatal által megállapított 1 025 100 Ft ügyvédi munkadíjat a helyes óradíjmérték átlagával (51 000 Ft) számítjuk át, a munkaórák száma 20,1 órára adódik, ami arányban áll az eljárás során két érdemi beadvány benyújtásához és egy tárgyaláson való részvételhez szükséges munkaigénnyel
 - előzőek okán a határozat költségviselésre vonatkozó rendelkezésének megváltoztatása nem indokolt

A 3.Pk.21.345/2022/11-I számú bírósági döntést követő hivatali gyakorlat

- a Hivatal meghatározza a fél által csatolt bizonyítékok alapján az adott ügyben folyt eljárással kapcsolatban végzett eljárási cselekményekre vonatkozó, az eljárással kapcsolatba hozható pénzügyi tételeket
- a védjegyjog sajátosságaiból adódóan szükséges képviselői szakértelmet, az előterjesztett beadványok és a benyújtott bizonyítékok számát és terjedelmét, a fél által az eljárással kapcsolatban végzett tevékenységeket figyelembe véve dönt az eljárási költség mérsékléséről
- amennyiben a Hivatal rendelkezésére áll a fél jogi képviselőjének óradíjára vonatkozó információ, a mérséklés indokoltsága esetén – a fenti szempontok figyelembevételével - az elszámolható munkaórák számát határozza meg és annak alapulvételével számítja ki a másik felet megillető eljárási költség összegét (az óradíj érintetlenül hagyása mellett)
- amennyiben a Hivatalnak nem áll rendelkezésére a fél jogi képviselőjének óradíjára vonatkozó információ, a mérséklés indokoltsága esetén – figyelemmel az aktuális piaci viszonyokra és a védjegyjog sajátosságaiból eredő képviselői tudás és szakértelem speciális jellegére – 60 000 Ft-ot számol el egy ügyvédi/képviselői munkaóráért, amelyet megszoroz az adott ügyben reálisnak tekintett ügyvédi /képviselői munkaórák számával

A képviseleti meghatalmazás egyes kérdései

3.Pk.21.717/2022/10-I (Fővárosi Törvényszék) – a Hivatal döntésének alapjául szolgáló tények a képviseleti meghatalmazás tekintetében

- felszólalás a Vt. 4. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján (érkezett: 2020. május 26.)
- képviseleti meghatalmazás csatolása a felszólaló részéről (érkezett: 2020. július 16.)
 - a meghatalmazás szövege szerint annak érvényessége az aláírásától számított egy évig áll fenn, kivéve, ha azt a felszólalói társaság korábban visszavonja
 - a meghatalmazást 2020. június 5-én írták alá
- felek iratváltása (2021. február 8. – 2022. február 16.)
- a Hivatal hiánypótlási felhívása (2022. április 12.)
 - a felszólalói képviselő a 2021. június 5. napja utáni időszak tekintetében igazolja képviseleti jogosultságát
 - jogkövetkezmény: ha a felszólaló a megadott határidőig a hiányokat nem pótolja, illetve nem nyilatkozik, a Hivatal a 2021. június 5-ét követően előterjesztett nyilatkozatait és beadványait be nem nyújtottnak tekinti
 - a felhívás indokolása: a felszólaló által csatolt meghatalmazás az aláírásától, azaz 2020. június 5-től számított egy évig volt érvényes, ezért ahhoz, hogy a felszólaló ezt követően benyújtott nyilatkozatait és beadványait az eljárás során figyelembe vehetők legyenek, a 2021. június 5-ét követő időszak tekintetében is igazolnia kell a képviseleti jogosultságát
- képviseleti meghatalmazás csatolása a felszólaló részéről (érkezett: 2022. május 3.)
 - a meghatalmazás szövege szerint annak érvényessége az aláírásától számított egy évig áll fenn, kivéve, ha azt a felszólalói társaság korábban visszavonja
 - a meghatalmazást 2022. április 28-án írták alá

3.Pk.21.717/2022/10-I (Fővárosi Törvényszék) – a Hivatal álláspontja és döntése

- a felszólaló által eredetileg csatolt meghatalmazás érvényessége a 2020. június 5. és 2021. június 5. közötti időszakra terjedt ki
- a Hivatal azon felhívására, hogy a 2021. június 5-ét követő időszak tekintetében igazolja képviseleti jogosultságát, a felszólaló olyan meghatalmazást csatolt, amelyet 2022. április 28-án írtak alá, és szintén egy évig volt érvényes
 - ez a meghatalmazás semmilyen formában sem tartalmazott utalást arra vonatkozóan, hogy annak érvényessége a 2021. június 6. és 2022. április 27. közötti időszakra is kiterjedne, így azt kizárólag úgy lehetett értelmezni, hogy 2022. április 28-tól számított egy évig volt érvényes
 - korábbi érvényességre vonatkozó kifejezett utalás hiányában nem lehetett arra következtetni, hogy az adott meghatalmazás az aláírását megelőző időszak tekintetében is érvényes volt
- a felszólaló jogi képviselője tehát 2021. június 6. és 2022. április 27. között nem rendelkezett érvényes meghatalmazással, következésképpen az ebben az időszakban előterjesztett beadványait úgy kell tekinteni, mintha azokat nem nyújtotta volna be

3.Pk.21.717/2022/10-I (Fővárosi Törvényszék) - a Hivatal álláspontja és döntése

- 2021. június 25-én a Hivatal az általa hivatkozott védjegyek használatának igazolására hívta fel a felszólalót a Vt. 18. §-a alapján
 - végzésében figyelmeztette, hogy ha a megadott határidőig a felhívásra nem válaszol, a felszólalást visszavontnak kell tekinteni
- a felszólaló a Hivatal felhívására 2021. július 22-én érkezett beadványában válaszolt, ebben az időszakban azonban érvényes meghatalmazással nem rendelkezett, a felszólalói társaság képviseletében ezért érvényes meghatalmazás hiányában nem nyilatkozhatott
- a felszólaló ezen beadványát ennél fogva be nem nyújtottnak kell tekinteni, vagyis olyan minőségű, mintha a Hivatal felhívására nem válaszolt volna, ebben az esetben azonban a Vt. 61/E. § (3) bekezdéséből következően a felszólalást visszavontnak kell tekinteni
- a Hivatal tehát a felszólalást visszavontnak tekintette és a bejelentés tárgyát képező megjelölést védjegyként lajstromozta

3.Pk.21.717/2022/10-I (Fővárosi Törvényszék) – a bíróság álláspontja és megállapításai

- a felszólaló által benyújtott megváltoztatási kérelem alapos
- a Hivatal az Ákr. 13. § (6) bekezdésébe ütköző módon küldte meg a használatigazolásra vonatkozó felhívását a felszólaló képviselőjének, mivel a végzés meghozatalának időpontjában a képviselő meghatalmazása már lejárt, ezért a Hivatalnak a végzést közvetlenül a felszólalónak kellett volna megküldenie
- a felhívásnak a címzett jogi képviselő tett eleget a megszabott határidő alatt, képviseleti jogosultságát azonban újabb meghatalmazás csatolásával nem igazolta
- a Hivatal ezt követően – helyesen – felhívta a jogi képviselőt meghatalmazásának becsatolására, amelyre válaszul a jogi képviselő az előírt határidőben olyan meghatalmazást csatolt, amelynek keletkezése 2022. április 28. napja, és amely meghatalmazás ugyancsak egy évre szól
- a Hivatal a korábbi és az újabb meghatalmazást együtt értékelve tévesen jutott arra az álláspontra, hogy a korábbi meghatalmazás lejárt (2021. június 5.), és az újabb meghatalmazás kelte (2022. április 28.) közötti időszakban a felszólaló jogi képviselőjének képviseleti joga nem állt fenn

3.Pk.21.717/2022/10-I (Fővárosi Törvényszék) – a bíróság álláspontja és megállapításai

- ha a meghatalmazásból más nem tűnik ki, az kiterjed az eljárással kapcsolatos valamennyi nyilatkozatra és cselekményre [Ákr. 14. § (2) bekezdés]
- az Ákr. szabálya értelmében a meghatalmazás az eljárással kapcsolatos valamennyi nyilatkozatra kiterjed, ez pedig magában foglalja a meghatalmazás csatolása előtt tett nyilatkozatokat is függetlenül attól, hogy a meghatalmazás e nyilatkozathoz képest későbbi keltezésű
- a Ptk. szabályai szerint [6:14, § (1) bekezdés] a képviseleti jogosultság nélkül tett álképviselői jognyilatkozat utólag jóváhagyható, mely jóváhagyás a hiánypótlás keretében előállított és csatolt utólagos meghatalmazás tartalmából értelemszerűen következik
- ettől eltérő álláspontra csak akkor kellene jutni az Ákr. 14. § (2) bekezdése értelmében, ha az újabb meghatalmazás olyan kifejezett és egyértelmű korlátozást tartalmazna, hogy az a 2021. június 5. és 2022. április 28. napja közötti időszakban tett jogi képviselői cselekményekre és nyilatkozatokra nem terjed ki, azonban ilyen korlátozást a kérdéses meghatalmazás nem tartalmaz, és magából a meghatalmazás keltezéséből a felszólaló ilyen szándéka nem következik

3.Pk.21.717/2022/10-I (Fővárosi Törvényszék) – a bíróság álláspontja és megállapításai

- a Hivatal az Ákr. 14. § (2) bekezdését megsértve tekintette úgy, hogy a használat igazolásával kapcsolatos felhívásra tett felszólalói nyilatkozathoz a képviseleti jogosultság nem igazolt, ezért megalapozatlanul tekintette visszavontnak a felszólalást
- ez olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely a bíróság előtti eljárásban nem orvosolható, ezért a bírósága Hivatalt új eljárásra utasította
- a bíróság iránymutatása: a megismételt eljárásban a Hivatalnak meg kell vizsgálnia a felszólaló által a használatigazolási felhívásra benyújtott bizonyítékokat és csak azután dönthet a felszólalás kérdésében
 - a Hivatal a megismételt eljárást lefolytatta, a felszólalást és a felszólaló által előterjesztett bizonyítékokat érdemében megvizsgálta, amelynek eredményeként az eljárást lezáró határozatában a felszólalást megalapozatlannak találta és a bejelentett megjelölést védjegyként lajstromozta

Köszönjük a figyelmet!

dr. Kovács Rita

rita.kovacs@hipo.gov.hu
Védjegy és Design Főosztály
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

dr. Lukovics Adél

adel.lukovics@hipo.gov.hu
Védjegy és Design Főosztály
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala